

Urednik: Urednik, odgovorni urednik: Tose Maslo. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Poštni predal 123. Telefon 7. Tiska: Celjska tiskarna v Celju. Četrtna naročnina 54, polletna 108, celoletna 216 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

Ob pričetku novega šolskega leta

Te dni se širom naše domovine odpirajo šolska vrata: šole sprejemajo v nadaljnje oblikovanje mladino, ki si je po daljšem šolskem odmoru nabrala novih telesnih in duševnih sil, da bo mogla uspešno zajeti delo, ki ji ga nalaga domovina: učenje.

Bili so časi, ko je bila skrb za mladino poverjena le ožjemu krogu vzgojiteljev in ko razmah izobrazbe ni bila družbena zadeva. Kdor je pri nas kaj dosegel, je bil pravzaprav neke vrste samorastnik. Veliki večini slovenske mladine je bila pot v višjo izobrazbo zaprta. Da je danes drugače, ni treba dokazovati, saj pričajo o tem dovolj jasno in razumljivo številne nižje gimnazije po našem podeželju, pa tudi vrsta drugih višjih srednjih in strokovnih šol po naših večjih kulturnih središčih. Socialistično načelo »Sposobnemu prosti pot« se v polni meri izpolnjuje in leto za leto se tudi dviga število naših otrok, ki so deležni po uspešno dovršeni osnovni šoli šolanja v gimnazijah in dalje na univerzi.

Ko pa se količinsko dviga število naših šol in naše šolske mladine, pa stopa pred nas nov problem: količinske spremembe nujno vodijo s seboj kakovostne spremembe: Gre za kvaliteto tega znanja. Kar je bilo morda včeraj še zadosti, je danes premalo. Ob koncu preteklega šolskega leta smo bili priča, kako se je preizkušalo znanje absoventov nižje gimnazije ob prehodu v višjo gimnazijo ozir. višje strokovne šole. Zmagali so najboljši — slabi pa so morali nujno odpasti. Naša domovina potrebuje čedalje bolj izobrazene ljudi. Ker pa se bo šolalo leto za leto več mladine in se iz dneva v dan izboljšujejo okoliščine, ki so doslej morda — ovirale kvalitetnejši pouk, ni daleč čas, ko se bodo izbirali najboljše med najboljšimi.

Kaj to pomeni? Da ne sme nikdo brezbrizno stati ob strani, ko gre za lepšo bodočnost naše mladine. Prvo, kar je treba omeniti, so starši. Starši imajo do svojih otrok velike naloge in veliko odgovornost. Dobra vzgoja v predšolski dobi, spremljanje razvoja otroka, ko je prestopil prag osnovne šole in prehajajoč leta v leto z večjim znanjem v višje razrede, in končno v nižjo gimnazijo, pa topla skrb in zanimanje za otroka v času šolanja v srednji šoli — to so važne naloge staršev, ki hočejo otrokom dobro. Marsikateri otrok z »dobro glavom« kakor pravimo, slabo napreduje, ker se zanj doma ne briga in ga prepušča česti. Ne napiše nalog, ne nauči se lekcij, zaradi slabe vzgojenosti je morda v šoli še predzren sam še nima razsodnosti, kaj je zanj dobro in prav, kaj pa slabo — nekeje bo končno obsedel, ko bodo šli drugi mimo. Morda bo čez nekajletno let točil bridke solze nad zapravljenim časom — ampak tedaj bo prepozno. Kdo bo kriv? V življenjski tekmi bo zaostal, ko bodo drugi od istih okoliščinah lepo napredovali. Vsekakor pa je znanje bogastvo — tega ne smemo pozabiti. In — gre nam za vsakega človeka!

Ko smo nakazali v čem bodi skrb staršev ob šolanju otrok, moramo poudariti pionirsko organizacijo. Pionirska organizacija je važen vzgojni faktor, če je tako izpeljana v življenje otroka, da bodo otroci z njo in zanj živeli. Ali pa bo pionirska organizacija v posameznih krajih dobro delovala, je kajpak zopet zadeva staršev samih. Izkušnje kažejo, da je povsod, kjer so odrasli nudili otrokom pravilno pomoč, tudi delovanje pionirske organizacije pustilo na mladini svoj blagodejen vpliv — o dobrem pionirju bi lahko trdili, da je dobro vzgojen otrok. Zato je treba ob pričetku šolskega leta ponovno poudariti, da ne smemo zamemariti tega prevažnega vzgojnega činitelja; pionirska organizacija naj skoraj prenovljena zažari povsod, kjer so naši otroci!

Da je naše šolstvo navzlic težavam, ki so še vedno posledica vojne in povišjih razmer, na tako lepi višini, je vsekakor zasługa našega vzgojnega kadra. Učitelji in profesorji so storiili več kot svojo dolžnost: vztrajali so do stikarja v zares težkih okoliščinah, ob kupih nadur, v prenapolnjenih razredih, ob pomanjkanju učnih moči, dajali iz svojega bogastva in izpolnjevali vrzeli, ki jih pač ni in ni bilo mogoče drugače izpopolniti. Težave so še vedno velike in morda bo letos v tem oziru še hudo. Trenutno manjka n.p.r. v Sloveniji okrog 300 osnovnošolskih učiteljev. Toda perspektive so ugodne: v letošnjem letu so dala naša učiteljska le 160 učiteljev, drugo leto bo absolviralo 400, leta 1953, 800, leta 1954, tudi 800. Seveda so vsebovani v teh številkah tudi oni, ki bodo šli na nadaljnje šolanje; ne smemo pa pozabiti, da vztrajajo v šolski službi tudi mnogi postrtovalni šolniki, ki bi lahko že davno šli v pokoj in jih bomo tudi nekega dne iz aktivne službe izgubili. Kader za nižje gimnazije se iz leta v leto izpopolnjuje z absoventi višje pedagoške šole in univerze itd. — Vsekakor bodo v tem oziru še težave, zato pa je tem potrebnije, da bi čutili naši učitelji in profesorji pri tekmem in odgovornem učnem in vzgojnem delu vso polno zaslanbo staršev, kar bo le v dobro njega, za katerega vsi ti napori in želje gredo: za našega otroka.

Ko govorimo šlednjč o našem otroku, o našem učencu, zahtevamo tudi od njega, da stori svojo dolžnost; vsestransko se mota potruditi, da bo obogatil svojo duha. Časi, v katerih živimo, so resni, treba pa se je oborožiti tudi za prihodnost. Znanje ni samo bogastvo, je tudi orožje; pa še zelo važno orožje. Ker gledamo v mladino našo bodočnost, ki bo danes ali jutri prevzela naše postojanke, smo zato tembolj opravičeni zahtevati od naših otrok, da store pri izobraževanju samega sebe več kot bi bila njihova dolžnost. Ni pa dovolj sama izobraženost. Zahtevamo tudi dobro vzgojenega človeka. Tak mladinec ali mladinka n.p.r., ki misli, da bo samo plesal ali se zabaval, in ki mu je le do izživljanja, je za pozitivno delo izgubljen. Izgubljen pa je predvsem za sebe, se pravi, da bi v najlepših dnevih svoje rane mladosti gradil samega sebe. Tak ljudje so pleve, mi pa rabimo semena, težka semena! Naloga nas vseh je, da mu pomagamo, da mu pokažemo pravo pot.

Savinjski vestnik

CELJE, 1. septembra 1951

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

V Kesongu so se razšli

Konferenca za premirje v Koreji je doživela prav tako tragičen konec kot ona v Parizu. Po šestih sestankih so se predstavniki obeh strank razšli, ne da bi kaj koristnega ukrenili v prid miru.

Številna zasedanja so bila na moč podobna pariškim. Najprej zaradi dnevnega reda, potem zaradi demarkacijske črte, vmes je prišel incident »severnih«, ki je tudi za nekaj dni prekinil pogajanja, sedaj pa so si Kitajci in Severni

Korejci izmislili še nov »incident«, ki obtožuje silo OZN, češ da je njihovo letalo bombardiralo nevtralnno področje v Kesongu. General Ridgway je odklonil preiskavo glede zadnjega incidenta, ker pravi da je izmisljen. Po uvedbi podoborov konferenca ni imela nič večjega upeha kot poprej. Kakor kaže Kitajcem in Severnim Korejcem ni mnogo do tega, da bi se na Koreji vzpostavil mir. V zapadnih krogih menijo, da je »zadnji incident« nekak izgovor, ki naj bi svetu vrgel pesek v oči, ker Kitajci z dovažanjem svežih čet in vojnega materiala pripravljajo novo ofenzivo.

Boji na fronti so se poostriili. Enote južnokorejske vojske so se pri Janguju umaknili z nekaterih položajev. Cete OZN so vzdržale napade.

TUDI V PERZIJU SO SE RAZGOVORI NEUSPEŠNO KONČALI

Pogajanja med britansko in perzijsko delegacijo, ki naj bi rešila nasprotja glede petrolejskega spora, so se začeli končala neuspešno. Britanska delegacija je zapustila Teheran. Petrolejska polja so zapustili tudi britanski strokovnjaki in je zaradi tega nastala velika brezpomošnost, ker zaradi pomanjkanja strokovnjakov ne morejo nadaljevati z delom. Angleži pravijo, da so sedaj na vrsti Perzijci, ki naj poizkusijo najti nadaljne stike z Anglijo. Ameriški odposlanec Harriman je predlagal britanskemu parlamentu naj izrazi vsak znak, ki bi ga perzijska vlada pokazala, da želi obnoviti pogajanja.

HARRIMAN V JUGOSLAVIJI

Posebni odposlanec predsednika ZDA Trumana g. A. Harriman je s svojo soprogo prispel 25. avgusta na svoji poti iz Teherana za London v Beograd.

Ob prihodu je izjavil, da je prišel v Jugoslavijo na povabilo jugoslovanske vlade in da se bo razgovarjal o raznih gospodarskih vprašanjih. Na vprašanje novinarjev, kakšno je njegovo mnenje o sedanjem položaju v Perziji, je g. Harriman izjavil, da so pogajanja začasno prenehala, niso pa prekinjena.

Iz Beograda je g. Harriman nadaljeval pot na Bled, kjer je bil sprejet pri maršalu Titu, ki je na čast njemu in njegovemu spremstvu priredil kosilo. Po kosilu se je razvil daljši razgovor, v katerem so obravnavali vprašanja, ki se tičejo obeh držav.

Na tiskovni konferenci, ki jo je g. Harriman imel na Bledu je govoril o svojih vtisih s sestanka z maršalom Titom ter je dejal, da so v razgovorih izmenjali mišljenja o vprašanih miru in vojne v svetu in o možnostih za preprečitev napada. Dejaj, da je tudi, da njegov obisk v Jugoslaviji nima nobenega posebnega namena, da mu nudi le možnost izmenjave mišljenj.

O pomoči, ki jo je Jugoslavija dobila od ZDA, je g. Harriman dejal, da na to pomoč niso vezani nikakršni pogoji. Dejaj, da je maršal Tito izrazil upanje, da se bodo odnosi med Jugoslavijo in ZDA razvijali v smislu večjega sodelovanja in razumevanja.

Nova gospodarska pomoč naši državi

Vlade ZDA, Velike Britanije in Francije so sklenile dati v drugem letošnjem polletju Jugoslaviji gospodarsko pomoč v znesku 50 milijonov dolarjev za nabavo surovin. To je bilo predstavnikom vlade FLRJ sporočeno 27. t. m. Največ bodo dale ZDA, in sicer začasno iz sredstev programa za pomoč v obrambne namene 29,8 milijona dolarjev, medtem ko bo drugi del ameriške pomoči na razpolago po dobritvi kongresa. Velika Britanija bo prispevala 4 milijone funtov ali 11,5 milijona dolarjev, Francija pa 2 milijardi frankov ali 6 milijonov dolarjev, kar pa mora še odobriti francoski parlament.

Med predstavniki vlade FLRJ in predstavniki vlad ZDA, Velike Britanije in Francije se nadaljujejo razgovori o izkoriščanju te pomoči in o nabavi, razpravljal pa bodo tudi o gospodarski pomoči za prvo polletje leta 1952.

vimo, so resni, treba pa se je oborožiti tudi za prihodnost. Znanje ni samo bogastvo, je tudi orožje; pa še zelo važno orožje. Ker gledamo v mladino našo bodočnost, ki bo danes ali jutri prevzela naše postojanke, smo zato tembolj opravičeni zahtevati od naših otrok, da store pri izobraževanju samega sebe več kot bi bila njihova dolžnost. Ni pa dovolj sama izobraženost. Zahtevamo tudi dobro vzgojenega človeka. Tak mladinec ali mladinka n.p.r., ki misli, da bo samo plesal ali se zabaval, in ki mu je le do izživljanja, je za pozitivno delo izgubljen. Izgubljen pa je predvsem za sebe, se pravi, da bi v najlepših dnevih svoje rane mladosti gradil samega sebe. Tak ljudje so pleve, mi pa rabimo semena, težka semena! Naloga nas vseh je, da mu pomagamo, da mu pokažemo pravo pot.

JUGOSLAVIJA SE NE BO UDELEŽILA KONFERENCE V SAN FRANCISCU

Beograd, 25. avgusta. V zvezi s pozitivom, ki ga je jugoslovanska vlada sprejela od vlade ZDA za sodelovanje na konferenci za sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko v San Franciscu, je vlada FLRJ sklenila, da ne bo sodelovala na tej konferenci. Predloženo besedilo načrta mirovne pogodbe z Japonsko ne vsebuje odredb, ki bi se neposredno nanašale na kakršne koli pomembne interese FLRJ, katerih vlada FLRJ v pripravnem trenutku ne bi mogla rešiti z japonsko vlado na redni diplomatski način.

Nesodelovanje Jugoslavije na konferenci v San Franciscu pa nikakor ne pomeni, da se ne zanima za vprašanje mirovne pogodbe med zavezniki v pretekli vojni ter Japonsko. Vladi FLRJ polmuje značaj rešitve tega vprašanja v okviru splošnih naporov za ureditev mednarodnih odnosov in mirolnobnega sodelovanja med narodi, ne samo na področju Tihega oceana, temveč v svetu sploh. Zaradi obstoječih odnosov v svetu, a posebej v Aziji, jugoslovanska vlada ne vidi možnosti za uspešno sodelovanje pri reševanju vprašanj, ki so na dnevnem redu konference.

Novice po svetu

Praga. — Praško sodišče je obsodilo 5 bivših nacističnih funkcionarjev zaradi uničenja vasi Lidice in Benki na smrt.

Trst. — Na stadionu »Prvi maja« v Trstu bo od 2. do 16. septembra razstava »Naša borba za svobodo«, na kateri bodo prikazani dokumenti z bojev ljudstva Slovenskega primorja od leta 1918 pa do osvoboditve.

Rim. — Ena največjih italijanskih tovarnih težkih strojev »Bredax« bo v Milanu zaprla nekatero svoje oddelke ter bo zaradi tega okrog 6000 delavcev ostalo brez dela.

Atene. — Vojna populistične stranke Kaldaris je objavil program svoje stranke, v katerem kot prvo nalogo omenja vzpostavitev gospodarske demokracije, da bi se Grčija osvobodila raznih politično-gospodarskih blokov.

Budimpešta. — V bližini Batalega jezera se je 19. avgusta pripetila železniška nesreča, pri kateri je našlo smrt 6 ljudi, 18 ljudi je bilo ranjenih.

Tokio. — Na Japonskem so nacionalisti zopet začeli dvigati glave, ker pričakujejo po sklenitvi mirovne pogodbe v San Franciscu ponovno oborožitev Japonske.

New Delhi. — Predsednik združenja naprednih indijskih književnikov profesor Upadhyaja je imel na indijskih univerzah več predavanj o Jugoslaviji. Upadhyaja je bil tedaj v Jugoslaviji kot gost jugoslovanskega odbora za UNESCO.

Oakland. — V Oaklandu se je 24. avgusta zrušilo veliko potniško letalo ter je ob tej priliki našlo smrt 50 ljudi.

Washington. — V Washingtonu so sporočili, da je poleg ZDA še 48 drugih držav sprejelo povabilo za sodelovanje na konferenci v San Franciscu. Indija, Burma in Jugoslavija so sporočile, da ne bodo sodelovale na konferenci, medtem ko Egipt, Sirija in Libanon na poziv niso odgovorili.

OBVESTILO

Obveščamo prebivalstvo Celja, da se bodo dne 2. septembra vršile praktične vaje PLZ. Znak alarma se bodo dajali s signami, ki so montirane nad MLO. Tovarno emailirane posode, Cinkarno in Tkalnico blačevine. Znak sračni alarm je pisk sirene z zavijajočim tonom od ene minute, a znak »konec alarmas« enoličen ton v trajanju ene minute.

loga nas vseh je, da mu pomagamo, da mu pokažemo pravo pot. Odeveč bi bilo, če bi govorili ob tej priliki še o vzgoji naše mladine, saj so nam perspektive III. plenuma CK KPJ v tem oziru dosti jasne. Gre za to, da skrb našega najvišjega političnega foruma in prizadevanje naše ljudske oblasti za vzgojo mladine najožje povežemo vsi skupaj s konkretnim delom in da ostanemo vsi skupaj budni nad delom naše mladine, a tudi nad vsemi tistimi, ki bi radi mladino zavajali in jo kvarili. Zato ni zadosti, da bi govorili o naši mladini samo ob pričetku šolskega leta temveč, bo to naša naloga ob vsaki priliki, kadar bodo to narekovala potrebe. A. P.

Ob letu nasvidenje

Obiranje hmelja se bliža h koncu. Kmalu ne bo več po Savinjski in Saleški dolini tega živahnega vrvnja, ki ga gledamo tam danes.

Ob svitu so obiralki in obiranci na njihovih trgajo grenke cvetove. Po deset do enajst škafov na dan. Tekmujejo med seboj. Gospodarji so glede obriranja strogi, a obiralki želijo čim več zaslužiti. Zvečer bi rekel, da bodo ti marljivji ljudje utrujeni... Le malo jih leže takoj k počitku, drugi pa ob zvokih harmonike plešejo, se šalijo in sklepažajo nova poznanstva in prijateljstva. Ob nedeljah je polno obiračev na Gori Oljki, prikljubljeni izletni točki.

Zadovoljni so hmeljarji, saj je pridelek lep in dobro obran, — zadovoljni so obiralki, saj so dobili dobro plačilo in hrano.

Vsi, ki odhajajo iz Savinjske doline, ob slovesu stisnejo z grenkim sokom prežete roke in obljubljajo: — Ob letu nasvidenje. —

Odkup žita je resna stvar

Kot v ostalih krajih Slovenije, je tudi v okraju Celje-okolica odkup žita v polnem teku. Kot vedno, se kaže tudi sedaj, da večina kmetovalcev razume pomen te gospodarske akcije in se zaveda svojih dolžnosti ter dolžne količine žita oddaja Odkupnemu podjetju. Poleg te večine pa so seveda posamezniki, ki bodisi da nasedajo prišepetavanju reakcije, da žita ne bo treba oddati, ali vsaj ne v celoti, pa ne oddajo tega, kar bi bili dolžni. Odločnost organov KLO in OLO pa je vsem tem pokazala, da tudi tu ne bo popuščanja.

Tako so v KLO Blagovna nekateri večji posestniki čakali, da so prišli k njim državnim organi, sedaj pa se izgovarjajo na najrazličnejše načine, ko vidijo, da se se pač vsteli v svojih spekulativnih željah. Tako kmet Čater Alojz iz Dol, lastnik posestva skoro 20 ha, ki bi moral oddati 1541kg žita, kljub temu, da je bil pravočasno opozorjen vse do 20. 8. ni žite niti očistil in ga seveda tudi ni pripeljal.

Enake kmet Urleb Karl, ki je bil dolžan oddati 597kg žita, kolikor mu je deločil OLO na njegovo pritožbo, 22. 8. žite niti ni imel omlačenega, češ da čaka na mlatilnico njegove sestre, da mu ne bi bilo treba dati mlatilniške merice. Obvestilo o roku obvezne oddaje pa je dobil že 7. avgusta.

Posestnik Soline Martin iz Goritice z 22 ha zemlje, ki je imel obvezne oddaje nekaj čez 1000 kg žit, od tega 663 kilogramov pšenice po znižani obvezi, ni do dolžnega dne pšenice sploh nič oddal, ampak le 194 kg ovsu in 25 kg ječmena. Izgovarjal se je, da je čakal komisijo, ki naj bi ugotovila, koliko je pridelal. Kmet Soline in vsi ti, ki še čakajo, gotovo pozabljajo na to, da so imeli že v jeseni leta 1950 obvestilo o tem, kolika bo obvezna oddaja žita in tako desti časa, da bi posejali potrebne površine z žitom.

KLO Blagovna, ki se zaveda dolžnosti, ki jih ima kot organ ljudske oblasti, je vse tu navedene kmetovalce tudi prijavil Javnemu tožilstvu, katero jih je že obtožilo pred sodiščem.

Vesti iz domovine

Beograd. — Dne 18. in 19. avgusta so v Nišu kolektivni železniških postaj, kurilnic in sekcij za vzdrževanje proge niske železniške direktorje prvi v državi izvolili svoje delavske svete.

Beograd. — Kombinat »Betons« v Novem Sadu pripravlja prototip montažne hiše, ki bo razstavljiva na letošnjem zagrebškem veselju, kot vzorec montažne hiše, namenjen za izvoz.

Beograd. — V znak priznanja za izredne zasluge pri izvrševanju nalog v prvem polletju 1951, je Zvezna vlada podelila prehodno zaslavo in denarno nagrado 365.000 din tudi Rudniku Velenje.

Beograd. — Znanje ministrstva FLRJ je poslalo nota Donavski komisiji, ki pravi, da bo vlada FLRJ izdelala svoja pravila za plostvo na Donavi, v katera ne bodo sprejete tiste odločbe, ki nasprotujejo duhu in smislu Donavske konvencije.

Sarajevo. — V Bosni in Hercegovini so doslej odkupili 95 odstotkov volne od predvidene plana.

Beograd. — Podpredsednik republike Brazilijske Joao Cafe Filho je na tiskovni konferenci dejal, da narodi Jugoslavije in njena vlada izvršujejo veliko nalogo gospodarske reorganizacije — industrializacije države. Prezidij ljudske skupščine FLRJ je odobrilval z redom jugoslovanske zastave 1. stopnje.

Beograd. — Komisija za gospodarske predpise je izdelala načrte zakonskih predpisov o planškem upravljanju gospodarstva, o planškem fondu gospodarskih podjetij, o planškem fondu o družbenem prispevku in davkih. Ti predpisi bodo predstavljali zakonsko podlago našega novega planskega in finančnega sistema, ki naj bi stopil v veljavo, po predlogu komisije, 1. januarja 1952. (Zakonski načrti o novem finančnem sistemu so objavljeni v »Slov. poročevalcu« dne 26. avg.).

Niš. — Pred Okrožnim sodiščem v Nišu je 24. avgusta bila izrečena sodba trem bolgarskim vojnikom, ki so delali za bolgarsko obveščevalno službo. Dva sta bila obsojena na 10 let, eden pa na 5 let strogega zapora.

Split. — Podjetje »Transjug« bo te dni iz Splita odposlalo nove pošiljke strojev za naše nove predilnice, ki jih gradijo v Pristini, Štipu in Slnju. To je že četrta pošiljka strojev, ki so nabavljeni iz investicijskega kredita Vel. Britanije naši državi.

Ljubljana. — Ljubljanska tovarna kemičnih izdelkov »Ilirija« je pred nedavnim pričela s serijsko izdelavo glavnikov iz trdega gumija. Tovarna bo lahko letno izdelala 30 tisoč glavnikov.

Doboj. — Medtem, ko so ta teden zapustile delovišta na progi Dobaj—Banja Luka vse inozemske brigade, poslednja angleška odide 1. septembra, bo prišlo v novi imeni na progo še 10 mladinskih brigad iz vasi Bosne in Hercegovine.

Beograd. — Zvezna vlada je izdala uredbu o odkupu kmetijskih pridelkov v prihodnjem

letu po kateri se bodo obvezno odkupovali samo naslednji kmetijski pridelki: žito (pšenica, rž, koruza, oves, ječmen in riž) ter svinjska mast zvezna pitani prašiči in volna.

Beograd. — Železniška nesreča, ki se je pripetila 21. avgusta na progi Beograd—Kikinda je terjala 8 smrtnih žrtev, 27 ljudi je bilo pa hudo ranjenih.

Zagreb. — Vse tri hrvatske tovarne za predelavo sladkorne pese so začele 20. avgusta predelavati peso v sladkor, ki ga bodo letos proizvedle okrog 22.000 vagonov, kar bo prvič po osvoboditvi zagotovilo vse naše potrebe iz lastnih virov.

Beograd. — Gospodarski svet Zvezne vlade je izdal odredbo o odkupnih cenah za pitane prašiče, ki bo od 24.50 do 35 din za kilogram žive teže in prav toliko odkupnih bonov. Če preračunamo bone v denar znaša cena za kilogram žive teže 70 do 100 din ter je znatno višja od lanskeletnih cen, ki so se kretale od 19 do največ 26,50 din brez bonov. Nove cene bodo povečale brez dvoma zanimanje proizvajalcev za večjo proizvodnjo in pravočasno izpolnitev obveznosti.

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR V ŠOŠTANJU JE ZASEDAL

Dne 21. avgusta je v novozagrajenem sindikalnem domu bilo zasedanje četrtedne redne skupščine OLO. Po referatu poverjenika za kmetijstvo tov. Primožiča, ki je govoril o kmetijskem zadrudništvu, je skupščina sprejela tudi poslovnik OLO in razne odločbe. Sklenili so razširiti in utrditi kmečke delovne zadruge in KZ. Ekonomijo kmetijske zadruge Velenje bodo združili z rudniško, ekonomijo v Šmartnem ob Paki s KDZ Gorenje in ekonomijo iz Ljubljane s kmečko delovno zadrugo v Mozirju. Govorili so tudi o združitvi KLO Gorenje z KLO Šmartno ob Paki.

Mestni odbor OF Celje sklene široko frontno KONFERENCO

na katero so vabljani vsi člani Okrajnega odbora OF, predsedniki in sekretarji terenskih odborov OF ter zastopniki vseh množičnih organizacij in društev. Za vse navedene je udeležba obvezna. Konferenca bo v petek dne 7. septembra v mali dvorani Doma OF.

Mestni odbor OF Celje-mesto

Celjska mladinska delovna brigada štirikrat udarna

Ze mesec dni je minilo, odkar dela mladina III. celjske MDB »Slavka Šlandra« na progi Doboj-Banja Luka. Brigada dela na odseku, od katerega je odvisno, ali bo proga zgrajena do 29. novembra, kakor so graditelji mladinske proge sklenili. Delajo v predoru »Tromedja«, ki je dolg 1411 m. Še precej dela in truda bo treba, da bo predor popolnoma dograjen. Potrebno bo izkopati preko 30.000 kubičnih metrov zemlje, ograditi preko 13.000 kubičnih metrov betona, za prevoz kamena bo treba izvršiti preko 7000 voženj, za betoniranje pa bo potrebno še preko 500.000 kg cementa. Celjska brigada bo s svojim delom v predoru pripomogla, da bi 20. novembra že stekel prvi vlak skozi predor. Sedaj dela brigada že 20 dni na betoniranju in mladinci vlagajo vse sile, da bodo obljubo izvršili.

Nekaj dni jih je pri delu ovirala poplava v začetku avgusta, ki je napravila dokaj škode. Mladinci so še bolj zagrabil, da bi nadoknadili tisto, kar jim je voda razdejala.

Mladinci III. celjske brigade so prišli graditi progo z zavestjo. Oni ne poznajo nobenih vremenskih neprilik in nedej, ampak gledajo le, kako bi dosegli čimveč delovnih dni. V drugi dekadi po prihodu na progo so dosegli 11 delovnih dni. Zato je tudi razumljivo, da je brigada samo v enem mesecu zaslužila naziv trikrat udarne in enkrat pohvaljene brigade. Delajo 8 ur dnevno in se menjavajo, tako da en teden delajo ponoči, naslednji teden pa podnevi.

Prve dni je bilo v brigadi veliko število bolnih, ki je doseglo tudi do 20 odstotkov. Seveda je bil med bolniki največji odstotek »zabušantov«. Z vzgojnim delom med mladino se je kmalu stanje izboljšalo. Odstotek bolnih se je znižal, med njimi ni več »zabušantov«. Vsakemu je sedaj jasno, zakaj se gradi proga, in zavest do dela, ki v začetku pri marsikomu še ni bila dovolj razvita, je postala odlika vsakega mladina.

V začetku so imeli tudi težave s posamezniki, ker se mladinci med seboj niso poznali. Brigado namreč sestavlja mladina iz 7 okrajev, in sicer iz celjskega, poljčanskega, mariborskega, slovenjgraškega, šoštanskega, trboveljskega in ljutomerskega. Sedaj se vsi med seboj dobro razumejo, delo in skupni napor so jih zblizali. Disciplinarni so na višini ter se že od daleč poznajo, kadar gre na delo »tretja celjska«; s pesmijo odhajajo in s pesmijo se vračajo z dela.

Ob prostem času je njihovo življenje zelo pestro. Prav radi igrajo odbojko in so »odigrali že več tekem z drugimi brigadami. Tudi pri plavalnih tekmah za prvenstvo »mladinske proge« so dosegli lepe uspehe. Na sekcijem tekmovanju je Julka iz Maribora dosegla prvo mesto. Zvečer se začne harmonika in petje, na plesnem odru na oživi. Ples se disciplinarno konča, čim da dežurni znak za počitek. V prostem času se med posamezniki razvema živahni pogovori o najboljših, kakor tudi o najslabših mladincih dotičnega dne. Tudi humorja ne manjka v brigadi. Zamj skrbi kurir Slavko in Trboveljčan Picek.

Še 20 dni in mladinci se bodo vrnil domov. Ze sedaj si obljublajo, da se bodo drugo leto zopet srečali na progi Knin-Zadar. V brigadi jih je večina, ki so letos prvič v brigadi, toda vsi ti pravijo, da ne bodo letos zadnji, ker bodo drugo leto zopet odšli na progo.

Na progi so mladinci spoznali delovno zavest in mladinski polet in upravičeno so si osvojili parolo: »Mi gradimo progo, proga gradi nas!«

Z. E.

Meja med pravilnim in nepravilnim

Odkar so ustanovljena v Štarih Gospodarska podjetja, so stalno nesoglasja med Upravo gospodarskih podjetij in KLO glede upravljanja podjetij. Tako je na osnovi omenjenih sporov KLO izdal dekret o razrešitvi upravnika, ki ga utemeljuje s tem, da ima on »nepravilen odnos do KLO in upravnega odbora delavskega sveta«. Kako je KLO prišel do takega zaključka? Ali bi upravnik morda imel takrat pravičen odnos, če bi še nadalje dovoljeval, da bi upravni odbor delavskega sveta goljufal in se okoriščal s splošno ljudsko imovino? Ali še ni dovolj škode, ki jo je povročil podjetju za okrog 190.000 din, ali je potrebno še več?

Res se nam čudno zdi, kako je mogoče KLO tako pristransko in brez preverjenih ugotovitev, samo na podlagi predloga upravnega odbora, izdati dekret o razrešitvi.

Da so Krajevna podjetja kljub oviram, ki so jih imela, danes tako dobro organizirana, gre predvsem zaslugi prav upravniku Mekndi, ki je poleg tega vreden in marljiv uslužbenec. Ne bi bilo lepše, da bi ga nagradili, ker jih je odvrčal od protizakonitih dejanj?

KRITIKA JE POMAGALA...

Objavljeni članek o bivšem »Mlekoprometu« v Šoštanju je imel uspešne posledice. Te dni je okrajna zveza KZ registrirala in prevzela podjetje, toda predsednik je zahteval od bivšega upravnika »Mlekoprometa« naj prekliče vsebinsko članka, česar pa tov. Palir ne bo storil, ker resnice noče preključiti.

Z prevzemom podjetja »Mlekopromet« so uslužbenci prišli do rednih mesečnih prejemkov, pa tudi poslovanje se je zboljšalo.

Z. E.

Rezultati množičnega rentgenskega pregleda v Šoštanju

V mesecu maju in juniju sta v Šoštanskem okraju dve fluorografski ekipi slikali vse prebivalstvo iznad 15 let starosti. Ze predpriprave so razgibale vse ljudi. Na vsakem KLO je bil ustanovljen poseben odbor zdravstvenih aktivistov, kjer so bile zastopane vse množične organizacije in ki je pod vodstvom okrajnega sveta za zdravstvo pripravil vse potrebno za to veliko akcijo na svojem terenu.

Na 56 sestankih in sejah ter 77 predavanjih zdravstvenih aktivistov o pomenu fluorografije so bili državljani seznanjeni o akciji, razen tega je bilo razdeljenih na stotine brošur in plakatoev ter napisov, ki so opozarjali prebivalstvo na pomen čim večje udeležbe pri slikanju. Zaradi tega je bil odziv vkljub hribovitemu in težkemu terenu zelo velik, saj je udeležba v večini krajev znašala preko 90%. Obe ekipi sta delali po določenem planu brez oddiha; velik kamion s fluorografom je prišel v vsako naselje, kjer je bil dovolj mogoč (v 27 krajevnih odporih je bilo 40 fluorografskih baz). Rentgensko je bilo slikanih preko 18.000 ljudi. Ves ta ogromen material filmskih slik je obdelal »Center za fluorografijo na Golniku« v rekordnem času ter sestavil seznam vseh tistih, kjer je pljučna slika pokazala kaj sumljivega. Takšnih primerov je bilo okrog 500. Vse te ljudi so neposredno po izvršenem fluorografiranju ponovno vsestransko pregledali zdravniški iz zdravilišča Topolšica v dispanzerjih Šoštanj in Mozirje ter z novomontiranim rentgenom v Ljubnem. Pri tem so našli, da je skoro polovica sumljivih primerov povsem zdravih, ostali pa večnoma bolehalo za neaktivno zaprto tuberkulozo (1% od vseh fluorografiranih). Približno 0,5% prebivalstva boleha za aktivno tuberkulozo (okrog 100 ljudi od 18.000 fluorografiranih), od tega ima 58 bolnikov odprto pljučno tuberkulozo. Precejšen del le-teh je bil že prej poznan dispanzerju. Vsi bolniki z odprto pljučno tuberkulozo so bili takoj napoteni na zdravljenje v bližnje bolnice; od teh je bilo 25 bolnikov sprejetih v zdravilišče Topolšica. Vsi ostali, ki jim ni potrebno bolniško zdravljenje, se nahajajo pod stalnim zdravniškim nadzorstvom obeh okrajnih protituberkuloznih dispanzerjev.

Fluorografska akcija v šoštanskem okraju je bila doslej prvokrat v naši državi izvedena v tako velikem obsegu in tako sistematično v predelu, kjer poleg industrijskega prevladuje agrarno prebivalstvo. Brezhibno uspešno zdravstvena akcija nam je dala bogate izkušnje za nadaljnje delo protituberkulozne službe po ostalih okrajih. Poleg tega pa je pokazala, da je socialistično zdravstvo vkljub objektivnim težkotam ob sodelovanju vsega prebivalstva sposobno za tako široke organizacijske ukrepe v korist zaščite ljudskega zdravja. V okrajnem merilu je množično rentgensko slikanje pokazalo, da v šoštanjski in Gornji savinjski dolini ni tuberkuloza nič bolj razširjena kot po ostalih delih Slovenije. Obenem pa je pripomoglo protituberkuloznim ustanovam imenovane področja to je dispanzerjev v Šoštanju in Mozirju ter zdravilišču Topolšica, ki imajo veliko zaslug za uspešno pobijanje jetike v teh krajih, da bodo še hitreje korakale k cilju, ki so si ga zadala: iztreti tuberkulozo iz naših industrijskih središč in iz naših vasi.

čik.

Pivovarna v Laškem izpolnila PETLETNI PLAN

Leta 1958 je začela obratovati v Laškem skoraj najmodernejša pivovarna na Balkanu.

Med okupacijo so pivovarno eksploatirali Nemci. Približno dva meseca pred osvoboditvijo so zavezniška letala bombardirala železniški most čez Savinjo v Laškem. Takrat je bila močno poškodovana tudi pivovarna.

Kmalu po osvoboditvi — maja 1945 — je direktor tovarne tov. Franjo Vilhar začel obnavljati pivovarniška poslopja. Pivovarna je že v aprilu leta 1946 začela obratovati.

Produkcija je silno hitro naraščala in se od 16.000 hl piva v letu 1946 povzpela na 50.000 hl v letu 1950. — Tako je bila presežena najvišja predvojna proizvodnja za skoraj 200%.

Po svojem tehnološkem procesu sodi pivovarna Laško med najmodernejšo obrate te vrste. Ima najlepšo varilnico piva v Jugoslaviji in veliko vrelnico, kjer se vrši fermentacija (pivo tu preve). Vložne kleti so opremljene z železnimi in aluminijastimi tanki, ki imajo do 250 hl. Obrat ima tudi moderno smolarno, pralnice in polnilnice sodov in steklenic, kjer napolnijo v eni uri 1000 steklenic. Pogonski oddelek ima veliko kotlarno z dvema parnim kotloma, moderno strojnico s parnim strojem in dvema kompresorjema za obširne hladilne naprave. Pivovarna ima kompletno napravo za izdelovanje kronskih zamaškov za steklenice in izdelavo lesenih zamaškov za sode, ki jih edino v tem podjetju izdelujejo za vso Slovenijo. V sodarni

ba sami izdelujejo sode ter jih tudi popravljajo. V pivovarni je zaposlenih le 75 delavcev in uslužbenecv, medtem ko jih je bilo pred vojno okoli 110.

Oskrbovalno področje laške pivovarne zajema vso štajersko, izzemši mesto Maribor ter radgonski okraj, in okraje Krško, Novo mesto in Trebnje. Na tem terenu ima Pivovarna Laško 52 zalog piva. Največ piva konsumirajo okraj Celje-okolica, Celje-mesto in Trbovlje. Ker ima podjetje samo tri kamione, si morajo po večini vse zaloge piva same priskrbeti sredstva za transportiranje piva.

Zavoljo dobre povezave in vzornega sodelovanja med delavskim svetom, upravnim odborom in vodstvom pivovarne so bili doslej vsi proizvodni plani doseženi in tudi mnogokrat preseženi. Vodstvo pivovarne je ponosno na svoje udarnike, racionalizatorje in odlikovance. Delovni kolektiv je zelo marljiv ter ves prežet s pravo delovno disciplino. Direktor Vilhar poudarja, da njegov kolektiv ne pozna nikakršnega nerešljivega proizvodnega problema.

Zato je Pivovarna v soboto 25. avgusta 1951 do 9. ure izpolnila PETLETNI PROIZVODNI PLAN po količini, dočim je bil petletni plan po vrednosti že konec junija tega leta presežen.

V sorazmerju z zadnjim predvojnim letom in s prvim letom petletke je proizvodnja tega podjetja dosegla v zadnjem planskem letu 254%.

Novice iz naših okrajev

IZ CELJA

SUROV ŽELEZNIŠKI USLUŽBENEC

V št. 33 našega lista smo objavili na 4. strani članek pod naslovom »Surov uslužbenec Putnika«, v katerem pisec M. graja nekulturen in grob postopek uslužbenca v brzovlaku napram materi z malim otrokom.

Pisec članka in ostale priče dogodka so bile mnenja, da je bil to uslužbenec podjetja Putnik in ga je tako tudi pisec članka imenoval. Vse okoliščine so govorile za to.

Po objavi članka pa smo bili od podružnice Putnika v Celju obveščeni, da to ni bil uslužbenec Putnika. Istočasno nas je tudi pisec M. obvestil in zaprosil za popravek, ker se je ugotovilo, da gre iv tem primeru za železniškega uslužbenca, ki je voz spremljal, a ne za uslužbenca Putnika.

Sicer pa ostala vsebina članka odgovarja resnici. Uredništvo

ZGODBA O OPANKU

Pred tremi tedni sem izročila v popravilo opanko Invalidskemu čevljarstvu podjetju v Razlagovi ulici. Tovarišica, ki je odgovorna za prevzem, me je odpravila v besedami: »Čez teden dni bo gotovo, le pridite.« Ko sem se čez teden dni oglasila pri omenjeni tovarišici, mi je v zadregi odgovorila: »Oh, ko pa še ni gotovo, prosim pridite čez dva dni.« To se je ponavljalo večkrat. Ko sem zopet prišla po te nesrečne opanke, sem ugotovila, da eden opank ni moj. Po končani poizvedbi sem dobila naslov osebe, ki ga je zamenjala s svojim, ki je bil l em daljši. Ko sem dotični osebi dokazala, da je opank, ki ga je že med tem časom bilo poravnano, moj, je prišlo celo do nepotrebnega razburjanja.

Zato bi bilo priporočljivo, da omeneno podjetje bolj pazi pri prevzemu in izročanju naročil.

č.v.

kđaj pa naj gredo uslužbenci jest ali na spat, če bodo čakali na tiste, ki bi se nrišli.

Da tako čakanje ni zabava, kakor sem že rekel, ve vsakdo, ki je sam to poskusil. Čas za hudiča ne mine, čeprav teče. Ne več, kaj bi delal, kam in kako bi postavil noge, ki postajajo počasi nerovne. Ozirajo se po prostoru, da bi našel mesto, kjer bi se lahko počile oči ali našle kakšno zabavo. Jaz sem v mesneah preštevale prazne kljuge za meso, zdaj od te strani od one strani. Izid ni bil nikoli enak in jako sem vedno lahko znova začel. V trgovinah sem delal kombinacije z raznimi skatlam in steklenicami in če bi jih narisal, bi dale izvirne oblike za stensko slikarjvo. Računal sem, koliko velikih zavojev je n. pr. »Divke« na polici in koliko je malih; ker sem se zmotil pri seštevanju ali pri množenju, »zabave« ni bilo nikoli konec. Da bi med tem časom že petnajstkrat dobil za 10 din kvasa, na katerega sem včasih čakal, tega nihče ne pomisli. Pogovarjati se nisem mogel mnogo, ker imam žal samo to skupno točko z Beethovenom, da sem močno naglušna (o muzikalčnosti ni govora).

Če bo šlo tako še dolgo naprej, se mi utegne dogoditi kakor sistemu devetdesetletniku, ki so ga vprašali, kako je živel, da je tako star, pa je odvrnil: »Čakal sem!«

—oa

IZ OKRAJA CELJA-OKOLICE

ALI MOST V DEBRU PRI LASKEM NI VEČ POTREBEN?

Mnogi Laščani in obiskovalci Laškega, zlasti pa rudarji si želijo, da bi popravili most v Debru, ki jim je za dobro uro skrajšal pot na delo, ko je še stal. Ker most še ni do konca pridrt, je zanimivo, da ni v Laškem nikogar ki bi dal vsaj pobudo za obnovo tega mostu. S skupnimi močmi se da le nekaj napraviti in če so težave za material, je možno urediti vsaj most za pešce. Potrebno bi bilo položiti le dve vzporedni deski in želji mnogih Laščanov bi bilo ustrezno, predvsem rudarjev, kakor tudi obiskovalcev Laškega, ki bi jim most omogočil lep sprehod pod Hum.

ič-ec.

Iz šoštanskega okraja

PLENUM OKRAJNEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV JE ZASEDAL

V četrtek je v novo zgrajenem sindikalnem domu v Šoštanju zasedal plenum Okrajnega sveta Zveze sindikatov, na katerem je bilo zastopanih 26 sindikalnih podružnic. Na plenumu so razpravljali o ukrepih zoper nekatere nedostatke iz sindikalnega delovanja, o ugotovitvi sindikalnih odborov podružnic in povezav z upravami podjetij. Iz tajniškega poročila povzeto so sindikalne podružnice v okraju prispevale nad 300.000 din za kulturni dom v Trstu in 26.000 din za sklad Prežihovega Voračca. Med najboljšimi sindikalnimi podružnicami v okraju je podružnica Elektrarne Velenje, ki je med drugim v tekmovanju v podčastitev 10. obletnice JA obiskala tudi partizanski kraj na Kozjaku in tamkajšnjim kmetom popravila razno gospodarsko orodje in posodo.

OBISK ZDRAVSTVENE EKIPE

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo pri IO OLO Šoštanj je v počastitev 10. obletnice JA organiziral v nedeljo obisk zdravstvene ekipe v oddaljenem vas Konjski vrh v Zgornji Savinjski dolini. Zdravstvena ekipa je tamkajšnje prebivalstvo brezplačno pregledala, lažjim bolnikom pomagala na licu mesta, nekatere pa napotila do pristojnih zdravnikov v sistematično zdravljenje. Ob tej priliki je bilo pregledanih nad 100 ljudi. Vaščani so bili zelo zadovoljni z obiskom, saj je ta vas precej oddaljena od prometnih tvez, še bolj pa od zdravstvenih podjetij. Nekateri vaščani so bili ob tej priliki prvič zdravniško pregledani.

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo je sklenil, da bo v počastitev 10. obletnice JA priredil še več takšnih zdravniških obiskov, predvsem v oddaljene partizanske kraje.

Vse te neviščnosti bo treba odstraniti. Pregledati bo treba predvsem celoten vod in defekte odstraniti. Plinarna je vsa ta dela že predvidela in verjetno bodo že tekom tega leta na razpolago vsa sredstva za predvidena dela.

Za ta čas pa naj gospodinjje še malo potrpe.

Čakal sem...

Čakanje je svojevrstna obrt, ki se je posebno bujno razvila po zadnji vojni. Ima vse mogoče pridevnike: zabavno, dolgočasno, neznošno, ponočno, podnevno, zamudno ... izmislite si še kaj, vsakršno je lahko čakanje. Vsaka urejena družba in družina ima za posameznega svojega uda določeno delo. Tudi pri čebelah opažamo to in jih dajemo v šolah marljivim in nemarljivim učencem za zgled. Zatorej je tudi pri naši družini (šest nas je) več ali manj določeno, kaj kdo dela. Oče in mati služita denar, otroka se v glavnem trudita, da omara za umazano perilo ni nikoli prazna (in, priznam, pridno hodita v šolo ter prav dobro napredujeta), gospodinjka pomočnica — no, ta je pač za pomoč, zakaj pa bi jo sicer imeli, jaz pa sem za to, da čakam in sem tako pomočnik gospodinjinske pomočnice. Po štiridesetih letih službovanja (in čakanja na upokojeitev) sem tudi to dočakal.

Vsaka urejena družba ima tudi svoje ustanove, ki so tako potrebne, kakor družba sama. Nepotrebna posebnost današnjega časa je čakanje. Včasih si videl dolge vrste čakajočih samo pri spovednicah, ne vem, ali so bili tedaj ljudje večji grešniki, ali so se bolj bali pekla kakor danes, vem samo to, da vidiš danes vrste (posrečen izraz je »rep«) pri peklih, pri mesnicah, pri vseh trgovinah z »zagotovljenim

predmeti, posebno dolge so bile pred »reguliranjem cenc« za tobak pred trafikami. Kamor pogledaš — vrste! Res na je, da vse to ni potrebno, ker je blaga dovolj in še nihče ni za lakoto umrl, samo sami sebi tega ne moremo dovoljdati in verjeti.

Med temi čakalci boste večkrat opazili tudi mene — razen pri tobaku. Poskušal sem na vse načine, kako bi ta čakanja čimbolj skrajšal: Prišel sem zgodaj, včasih že ob šestih zjutraj; »stojni« — vrsta je že stala, najmanj 100 ljudi, pred mesnico n. pr. celo na obeh straneh vrat, ker sta sekala dva mesarja, da smo bili lahko v dveh vrstah, pa še nismo nikamor prišli, vsaj zdelo se mi je tako. Poskusil sem bolj sredi dneva — ni bilo preveč čavalecv in kazalo je, da bom hitro na vrsti. Pa sem se pošteno zmotil. Preden sem prišel na vrsto, so pričeli posebno na pričelo prihajati tisti, ki so bili (bile) »že prej tukaj«. Zoper ta »že prej tukaj« ne pomaga nobena nast in noben protest, če nočeš, da ne »takneš grobsti, pa če še tako dobro« eš, da jih pred eno uro, ko si prišel i še ni bilo »tukaj«. Vdati se moraš. In takih se nabere v eni nadaljnji uri »akšnih trideset, ti pa — čakaj! Poem sem poskusil priti še kasneje, ko »udi teh »že prej tukaj« ne bo. Našel em polno mesnico (ali trgovino), toda vrata so bila zaprta — razumljivo,

PLINI UNICUJEJO VRTOVE

Doslej so sproščeni plini iz celjske Cinkarne uničevali zelenje proti Čretu in Teharju, prejšnji teden pa so spogledale tudi proti jugozapadu, tjale proti Ljubljanski cesti in Savinji. Če poje slovenska narodna pesem, da je slanča pomorila cvetje, ni to nič v primeru s škodo, ki so jo »mimogrede« napravili za rastlino strupeni plini. Uboga solata in druge povrtnine! Da niso pridni vrtnarji (no, v Celju ima mnogi stanovalec kak kosček vrta) z zadovoljstvom ugotavljali učinek plinov, si lahko mislimo.

GOSPODINJE, POTRPI TE MALO!

Ker se celjske gospodinjje upravičeno jezijo, da se zapira plin že kmalu po 13. uri, jim bomo na kratko prikazali težave, nastale zaradi zastarelosti celjske plinarne in njenega omrežja.

Plinohrami so v spodnji polovici od rje popolnoma razjedeni, zato ne držijo tiste količine plina, ki bi jo lahko akumulirali v nočnih urah. Posebno v sedanjem času pri največji potrebi plina se ne da napolniti več kot dobra polovica. Drugi plinohram se med tem popravlja. Ker pa je zaradi vseh in dežja potrebno izvesti popravilo ravno v mesecih največje potrebe, pride zopet do izrazu pomanjkanje plina v popoldanskih urah. Ta neviščnost bo kmalu odpravljena in upamo, da bo plinarska kmalu lahko nudila celjskim gospodinjim celodnevno uporabo plina.

Kar se tiče omrežja, ki ga sicer obnavljamo, bi bilo predvsem potrebno zamenjati glavni cevovod z novim, večjega premera. Sedaj se dogaja, da imajo nekateri koristniki, tudi če je plina dovolj, prav majhen pritisk ravno zaradi premalega premera glavnih cevi. Nekatero gospodinjje se zato jezijo, da je plin zanič in da se lonci ne ogrevajo hitro, v nasprotnem slučaju pa pravijo, da ga preveč pogori.

KULTURNI PREGLED „Savinjskega vestnika“

Pred novo sezono

Mestnega gledališča v Celju

Za svoje delo v sezoni 1951—1952 si je Mestno gledališče v Celju osvojilo naslednji repertoarni načrt:

- 1. Schiller: »Marija Stuarte.« — 2. Calderon: »Sodnik Zalamejski.« — 3. Ostrovski: »Nevbita« ali »Gozd.« — 4. L. N. Tolstoj: »Vstajenje.« — 5. Nestroy: »Pritličje in prvo nadstropje.« — 6. Pecija Petrovič: »Ploha.« — 7. Achard: »Življenje je lepo.« — 8. R. Dobovšek: »Habakuka.« Vesela ljudska igra s petjem. (Glasba: Radovan Gobeč.) — 9. Ks. Meško: »Pri Hrastovih.« — 10. Milčinski: »Volksin.« (Glasba: Emil Adamič.) — 11. J. Ogrinc: »V Ljubljano jo dajmo!« — 12. J. Spicar: »Pogumni Tonček.« (Mladinska igra s petjem. Glasba: Avg. Cerar.) — 13. Mladinska igra, ki še ni določena. Iz repertoarja lanske sezone se bodo ponovila naslednja dela: Zweig: »Siromakovo jagnje.« — Jurčič-Gradišnik: »Rokovnjače« in Gorinšek: »Rdeča kapica.«

Otvoritvena predstava bo — najbrž sredi oktobra — Schillerjeva klasična tragedija »Marija Stuarte« v režiji Milana Skrbinška, člana SNG v Ljubljani, ki prevzame obremenitev umetniško vodstvo celjskega gledališkega ansambla. Ostala dela bodo režirali poleg Milana Skrbinška in domačih režiserjev režiserji-gosti, s katerimi se gledališka uprava še pogaja.

Z vsakim novo nastudiranim delom bo Mestno gledališče gostovalo tudi izven Celja, za Celjane pa je razpisana abonma, s katerim bodo imeli obiskovalci zagotovljeno stalno sedežje po nižjih cenah, s čimer bodo odpadli razni očitki glede rezervacije prostorov itd.

Pri sestavi repertoarja se je uprava skušala približati zahtevi širokih slojev po ljudski igri in zdravi zabavi, pri čemer se sklicuje na naslednjo ugotovitev znanega slovenskega gledališkega kritika pesnika Frana Albrehta: »Sprevideli smo končno, da oder ni samo prižnica ali tribuna, ni samo »moralna institucija« nekako v Schillerjevem smislu, marveč da je tudi tisto, o čemer govori Hamlet: »ogledalo življenja«. Ogledalo časa,

življenju in družbi! Prav tako gledališka igra ni dramatiziran traktat ali esej (kakor tista slavna sovjetsko-ameriška odrska razprava — »Rusko vprašanje«), marveč živ odraz živga življenja. Življenje pa je zapletena igra vseh življenjskih komponent, torej večnih tudi »Komedija«, pa celo burka in farsa.« (Podčrtal F. G. — »Vesela zadevščina«, Ljubljanski dnevnik, L. I. 7. julija 1951, str. 4.)

Diskusija o novih slovenskih gledališčih, ki jo je pričel tov. Lev Modic v »Ljudski pravici«, je pokazala, da je glavna ovira umetniškega vzpona igralcev teh gledališč pomanjkanje kvalitetnih režiserjev, ki bi s svojo avtoriteto, strokovno razgledanostjo in pedagoškim znanjem garantirali za umetniški dvig mladih igralcev. Ugotovitev omenjene gledališke diskusije, je uprava Mestnega gledališča naprosila znanega gledališkega strokovnjaka, režiserja in pedagoga Milana Skrbinška, da prevzame v letošnji sezoni umetniško vzhgjo našega ansambla. Razen M. Skrbinška, ki že študira z našimi igralci Schillerjevo »Marijo Stuarte«, je uprava naprosila še druge znane gledališke strokovnjake, da prevzamejo režijo posameznih del letošnjega repertoarja. Tako bo po našem mnenju najuspešneje rešeno tisto vprašanje našega gledališča, ki je trenutno najbolj pereče: dati igralcem priliko in možnost pod vodstvom močne avtoritete doseči tisto umetniško stopnjo, ki je potrebna za kvalitetno vzporeditev posameznih del.

Upamo, da smo s svojimi ukrepi storili vse, kar je bilo v danih okoliščinah mogoče storiti. Na občinstvu je zdaj, da nas z obilnim posetom predstav podpre v našem stremeljenju!

F. Gradišnik.

CELJANI!

OBISČITE PROSLAVO V V ČAST 400 LETNICE SLOV. KNJIGE IN ODKRITJE SPO-MENIKA PRIMOŽU TRUBARJU 9. SEPT. V VELIKIH LAŠCAH

Ob 400 letnici prve slovenske knjige

Približno sto let po tem, ko je Johannes Gutenberg iznašel tisk in natisnil svojo znamenito dvainštridesetvrstično latinsko biblijo (okoli 1453 do 1456), smo tudi Slovenci dobili prvo slovensko knjigo, pravzaprav dve kar drugo za drugo. Leta 1551 je izdal Primož Trubar najprej katekizem (Catechismus in der Windischen Sprach ... Anu kratku poduzbene s katerim vsaki zhlouik more v nebu pryti), ta, koj za njim pa še abecednik (Abecedarium und der klein Catechismus in der Windischen Sprach ... Ane Buquize, is tih se ty Mladi inu preprosti Slouenzi mogo vkratkim zhasu brati nauuzhiti...) in s tem začel slovensko literarno tradicijo. Do tedaj je bil slovenski jezik samo govorni jezik slovenskega ljudstva, ki je sicer imelo ne le dokaj bogat besedni zaklad ampak celo svoje narodne pesmi, a vse to le v ustnem izročilu. Posamezni zapiski pa praktično dušnopastirsko rabo, ki so se nam ohranili v rokopisnih spomenikih od 10. do 15. stoletja (brziški spomeniki, stiški, celovski, škofjeloški in čedadski rokopis) še ne predstavljajo sklenjene vrste. Trubarjevo odločno dejanje je začelo vrsto slovenskih knjig, ki so na mah uvrstile tudi slovensko med literarne jezike tedanje Evrope. Z izredno bistrostjo je znal Trubar obrniti v prid svojemu ljudstvu dve pridobitvi tistega časa: napredno protestantsko načelo, da mora imeti vsak človek možnost brati sveto pismo in poslušati bogoslužje v svojem materinem jeziku, in iznajdba tiska. Gorčo borbenost za naprednejšo obliko vernosti je postal in trdno osnovo zvestobe in ljubezni do svojega ljudstva, iz katerega je izšel. Prav zato, ker ni pojmoval protestantizma samo po črki kot okorelo zvest pristaš, ampak je kot samostojno misleč človek uporabil njegovo napredno miselnost pri delu na svojem življenjskem področju, je lahko postal začetnik slovenske književnosti. Samo nenevadno globoka in iskrena ljubezen do rodnega ljudstva ga je utrdila v ponosni misli,

da je tudi ta »gmajnski« slovenski jezik pripraven za pisanje in ga nag k junaški odločitvi, dvigniti slovensčino na stopnjo književnega jezika.

Ta odločitev je bila v resnici junaška in po svojem revolucionarnem, enakovredna kmečkimi puntom zoper fevdalno nasilje in vsem ostalim prizadevanjem tiste dobe, omajati trdo duhovno jeroštvo katoliške cerkve. Slovenski protestanti so živeli in delali v težkih pogojih. Deželni knez je podpiral katoliško reakcijo in ostro preganjal nosilce protestantske miselnosti. Trubar je moral zbežati v Nemčijo. Oddaljenost od domovine je pospešila sklep, ki je zorel v njem že več let, namreč da bi širil svojo naprednejšo versko miselnost tudi s tiskom slovenskih knjig. Ker pa pisanje in tiskanje protestantskih knjig tudi v nemških mestih in državah ni bila čisto svobodna in nenevarna zadeva, se nista smela na prvih slovenskih knjigah podpisati s pravim imenom ne avtor ne tiskar. Tiskar Morhart v Tübingenu na Württembergem je zabil sled za seboj z izmišljenim podpisom na koncu knjig: »Gedruckt in Sybenburgen durch den Iernei Skurvanze, Trubar pa se je na naslovnem listu katekizma skrival za značilno ime »Philopatridus Illyricus«, na abecedariju pa je navedel, da so molitve v njem »prepisane od aniga peryatila vseh Slouenzou«. Oboje pomeni isto in javno dokazuje Trubarjevo ljubečo vneto za dvig slovenskega ljudstva. Šele nekaj let pozneje, v predgovoru k prevodu novega testamenta, je Trubar odkrito povedal, da je on pisec prvih slovenskih protestantskih knjig.

Poleg zunanjih težav je moral Trubar pri ustvarjanju temeljev slovenske književne tradicije premagovati tudi jezikovne. Slovenski jezik je bil že razdrobljen in narečja. Trubar se je naslonil predvsem na svoj rodni dolenski govor in ostal trdno zasidran v svojem ljudstvu. Zato je odvrnil nevarnost, ki je pretila prebujajočemu se slovenstvu iz na teoretičnih sklepih sloveških predlogov njegovega nekdanjega učitelja, koprškega škofa Vergerija, naj bi tiskal svoje knjige v nekem umetnem jeziku, ki da bi ga razumeli vsi Južni Slovani. Ustvaril je Slovencem prvi črkopis, ki so ga njegovi sodelavci Krelj, Dalmatin in Bohorič še izboljšali. Začel je s katekizmom, a je moral takoj dodati tudi abecednik, njegov poglavitni namen je bil, prevesti Slovencem predvsem sveto pismo. Velik del te svoje naloge je opravil res kar sam, saj ni le prvi ampak tudi najpoldovitejši slovenski protestantski pisec. V vrsti njegovih del sta poleg knjig novega testamenta in pesmaric vredni posebne omembe »Ta slovenski Kolendar« (1557) in »Cerkouna ordninga« (1564), s katero je zlasti izpričal svoje kremenito slovenstvo, saj je ta knjiga statut samostojne slovenske protestantske cerkve.

Trubar ni ostal osamljen, pridružil se mu je kar lepo število sodelavcev, ki so mu pomagali množiti slovenski književni repertorij. Še za Trubarjevega življenja se je slovensčina uveljavila s slovenskim prevodom celotne biblije (Biblia, tu je vse svetu pismu ... 1584), ki ga je oskrbel Jurij Dalmatin, in s prvo slovensko slovnico, ki jo je istega leta izdal Adam Bohorič

in sicer v latinščini pod mikavnim naslovom »Arcticae horulae« (Zimske urice). Že leta 1592 je doživela slovensčina še eno priznanje: nemški humanist Hieronymus Megiser je v svojem slovarju štirih jezikov uvrstil med tri stare jezike tudi slovensčino in sicer kar na tretje mesto (slovar je nemško-latinsko-slovensko-italijanski) in tudi sicer upošteval v svojih delih slovensko jezikovno in literarno gradivo kot enakovredno ostalim jezikom.

VSEM SLO

uenjom / Gnado / Myr / Mylo
hoft inu prau Spofna
nebofhye / skufi Jez
sufa Christusa
proffim.

Obi kerzheniv
ki Jest sem/lete
stufi is suetiga
pisma (inu nly
islage vte peif
ni shlofhene) ktere vsaki fastop
ni zhlouik / ktr hozhe vnebu pryti
tma veiditi inu derfhari / heim
tudi to litanio inu ano pridigo/
vle te buquice / pufill prepifati
vnashiefig / Bogu na zhasf inu
hdozbrumu vsem mladim tar
preprostim ludem nashe deshes
le. Sakai is tih / se vsaki lahku
X iii

Trubarjev uvod v »Katekizema: Vsem Slovencem gnado, mir, milost inu pravu spoznanu« bože akuzi Jezusa Kristusa proffim.

Trubar in slovenski protestantski pisci so ustvarili slovenski književni tradiciji tako trden temelj, da se je, čeprav s krčevitim naporom, vzdržala skozi poldrugeto stoletje katoliške protireformacije, se v dobi razsvetljenstva že toliko iztrgala iz zamudniške zaostalosti, da je dobila ob koncu 18. in v začetku 19. stoletja prve literarne delavce z umetniškim hotenjem (Linhart, Vodnik itd.). Tem svetovni razvoj dohitevačim korakom pa je že v prvi polovici 19. stoletja sledil veličasten vzpon v genialni pesniški osebnosti Franceta Prešerna. Njegova nesmrtna poezija je bila že takrat prav kakor danes enakovredna najvišjim vrhovom svetovnih slovstev. Z deli pesnikov in pisateljev naslednjih generacij, ki so budili in utrjevali slovensko narodno samozavest, od Levstika, Jenka, Stritarja, Jurčiča preko Aškerc, Cankarja, Zupančiča do Finžgarja, Prežibovega Vranca in Bevka pa se je razrasla slovenska književnost tudi v širino, tako da je začela postajati resnična last vsega slovenskega ljudstva. To ljudstvo danes ve, zakaj slavi Trubarja, ki je zaoral prvo brazdo na polju slovenske književnosti, in je ponosno manj in na svoje knjižno bogastvo. vln

Primož Trubar v Celju

Po Oroznovi Celjski kroniki povzeto, je bil Primož Trubar okoli leta 1550 kaplan pri sv. Maksimilijanu v Celju. Bil je med drugimi kraji tudi župnik in Loka pri Zidanem mostu in v Laškem. Ko je bil v času reformacije pregnan iz naših krajev, je odšel v Nemčijo. Celjska kronika navaja, da je Primož Trubar 2. januarja 1560 izza časa svojega delovanja v Celju pisal iz Kemptena v Nemčiji cesarju Maksimilijanu pismo, v katerem pravi, »da je pri kaplanii sv. Maksimilijana v Celji, ki je leta 32 do tal pogorela bila, više od 500 goldinarjev za popraviljanje izdal, dolge, koje so njegove spredniki naredili, poplačal, njive ino vinarade naredil, dva mlina postavil, tudi desetine ino zemliša, ki so že zgublene bile, zopet nazaj pridobil.«

Orožen se pripominja: »Ta Primož Trubar je vmerl 28. junia 1586. Njegovega sina Feliciano Trubarja so kranjski stališi 1580 izvolili za svojega pridgarja.« M. Č.

Priprave na proslavo 400 letnice Slovenske knjige v Celju

Po vsej Sloveniji se vrše velike priprave za čim dostojnejšo proslavo 400 letnice izida prve slovenske knjige. Dne 9. septembra bo ena največjih proslav v Velikih Laščah, kamor se bodo zgrnili Slovenci iz vseh strani naše domovine. Veliko število bo udeležencev tudi iz Celja in okolice.

Ko se vsi večji in manjši slovenski kraji pripravljajo tudi na domačo 400 letnico, od kar je Primož Trubar izdal svoj abecednik in katekizem v slovenskem jeziku, ne sme zaostati tudi naše mesto. Osnoval se je v Celju za pripravo te pomembne obletnice tudi pripravljalni odbor. Domača proslava bo ali v drugi polovici septembra ali v začetku oktobra in bodo ob tisti priloiki razne prireditve, kakor akademijske recitacije in pevskimi točkami, koncert, razstava slovenske knjige it. dr. Vršni se akcija za postavitev spomenika Primoža Trubarja v Celju, ki bi bil prvi plastični spomenik v našem mestu.

Fedor Gradišnik:

PROBLEMATIKA Mestnega gledališča v CELJU

(Prispevek k diskusiji.)

(Nadaljevanje in konec.)

Zdaj pride zadeva, ki je iz temelja izpremenila vse dosedanje zadržanje ministrstva v vprašanju ustanavljanja novih poklicnih gledališč. Kakor smo zgoraj ugotovili, je bilo prav ministrstvo tista instanca, ki je forsiralo ustanovitve poklicnega gledališča v Celju. Mesec dni po končanem tečaju, ko smo že angažirali sedem absolventov na novo ustanovljenem Mestnem gledališču, pa smo prejeli od istega ministrstva dopis, v katerem sporoča, »da je treba formiranje poklicnih gledališč odložiti na čas, ko bo mogoče začeti zidati na solidnih temeljih, t. j. na čas, ko bo v vsakem posameznem gledališču možno namestiti dovolj izololanih oziroma v poklicnih gledališčih preizkušeni igralcev in režiserjev. Nova poklicna gledališča se bodo v bodoče formirala predvsem iz absolventov Akademije za igralsko umetnost. Na ta način formiranemu jedru pa bo v primeru potrebe mogoče pridružiti nadarjene amaterje, ki se bodo nameščali za določeno dobo provizorično, to je

na vsaj enoletno, po potrebi tudi dvoletno preizkusno dobo. Amaterji, ki so se udeležili trimesečnega igralskega tečaja v Ljubljani in ki po mnenju pri zaključnih izpitih navzoče komisije izpolnjujejo pogoje za poizkusno namestitve, prihajajo v poštev za poizkusno namestitve v poklicnem gledališču le v smislu tega dopisa. Zato jih usmerite v njihove dosedanje poklice.«

Mi svojih igralcev nismo mogli usmeriti v njihove poklice, ker smo jih takoj po njihovi vrnitvi z gledališkega tečaja namestili za poskusno dobo enega leta, na kar so vsi pristali, pri tem smo se, pa dobro zavedali, da je sedem poklicnih igralcev za poklicno gledališče premalo in smo vedno pripravljani, v okviru finančne možnosti angažirati absolvente Akademije za igralsko umetnost, ki bi odgovarjali našim potrebam. Poudarjamo pa, da diploma Akademije še ni vse in da bi tudi te absolvente, ki bi jih izbrali seveda sami, angažirali le na gotovo poskusno dobo. Dobro nam je znano,

da večina velikih umetnikov ni imela nobenih diplom in vsi vemo, da naši veliki slovenski igralci (Borštnik, Borštnikova, Verovšek itd.) niso absolvirali nobene igralske »akademije«, da tudi stebri današnjega Narodnega gledališča v Ljubljani nimajo diplom, pa so kljub temu celo profesorji na Akademiji za igralsko umetnost. Zakaj? Prav pravi tov. Tiran: »Življenje ne gleda na diplome in šole, ampak na resnične sposobnosti in kvaliteto. Če si je nekdo pridobil svoje znanje in razvil sposobnosti v šoli, je prav, če si jih je kako drugače — prav tako. Glavno je resnična sposobnost in kvaliteta, kako si prišel do nje — ni važno.«

Vse je odvisno od talenta in vztrajnega nenehnega študija. Veselje do igralskega poklica in ambicija — to je zelo malo. Glavno je prirodni talent, resna volja in neutušljiva želja po znanju in izpopolnjevanju samega sebe. Če mlad igralec vsega tega nima, je bolje, da takoj zapusti gledališče, kjer ne bo doživel drugega kot razočaranje. Kdor pa ima talent in je pripravljen na učenje in študij do smrti, pa bo ob vodstvu razgledanega režiserja dosegel svoj cilj.

Pri formiranju poklicnega gledališča je kardinalno vprašanje — vprašanje režiserja kot učitelja, vzgojitelja in umetniškega vodje. Uprava

celjskega Mestnega gledališča se je dobro zavedala važnosti tega vprašanja, zato ga je nameravala rešiti na ta način, da bi zaenkrat sploh ne angažirala stalnega režiserja, temveč za študij posameznih del poklicala režiserje goste ter je bila z nekaterimi že v pogajanjih. Trije takšni režiserji v teku prve sezone bi gotovo dvignili umetniški nivo našega igralskega kadra. Do te rešitve iz različnih vzrokov ni prišlo.

Pravi pravi tov. Modic v svojem članku, da so »osnova vsakega gledališča igralci in njihovo umetniško vodstvo«. Tega se je zavedala uprava celjskega gledališča od vsega začetka, zato je hotela rešiti vprašanje njegovega umetniškega vodstva začasno tako kot sem povedal zgoraj: Ni naša krivda, da do tega ni moglo priti. Mi smo imeli najboljši namen, da damo svojemu mlademu ansamblu umetniško vodstvo iz vrst najkvalitetnejših ljudi, kakor to povsem pravilno zahteva v svojem članku tov. Tiran. Ker so nam to preprečili, ni prav, da nam danes prav tam svetujejo, da naj počakamo s profesionalizacijo celjskega gledališča do takrat, ko bodo prišli igralci in režiserji iz vrst igralcev akademije, ki bodo garantirali za umetniški vzpon zavoda. Kakšno je naše mnenje o slušateljih akademije, sem že omenil, da pa je eden izmed njih, ki so predesti-

nirani za bodočo umetniško vodstvo novih poklicnih gledališč, pred kratkim v nekem svojem članku trdil, da celjsko gledališče kljub temu, da je preteklo že več kot sto let od prve slovenske gledališke predstave v Celju, nima gledališke tradicije, je zanj kljub diplom Akademije za igralsko umetnost slabo priporočilo za umetniškega vodjo, četudi le provincialnega gledališča.

Govoril sem jasno in odkrito — brez ozira na levo in desno, ker to zahteva resnost problema. Vajen sem borbe — kaj je lepšega od nje — toda vedno le oko v oko. Lepo je povedal tov. Tiran: »Novim gledališčem je treba pomagati. Priznati je treba, da do zdaj nismo dovolj storili.« Kdo nam je doslej pomagal? Bilo je mnogo besed in nasvetov, tudi obljub, boljša pa bi bila resnična pomoč, ki smo jo pričakovali.

Prihodnjo sezono bomo imeli v Celju najlepše in najmodernejše poslopje v Sloveniji. Tudi to bo delo Celja samega: iz lastne pobude, z lastnim naporom in z lastnimi sredstvi bomo zgradili svoj dom. In ko se bomo vselili v novi Talijin hram, bomo dokazali vsem tistim, ki imajo danes za nas le nasvete, da bomo kljub vsemu na takšni umetniški višini, da nas ne bo treba biti pred nikomer sram.

OBJAVE IN OGLASI

RAZGLAS

V smislu tar. šte. 499, toč. 2 davka na premet proizvođaev se smatrajo vsi proizvođači vina...

Nadalje so proizvođači vinskoga mošta dolžni, da obvezno prijavijo tudi vsako količino vinskoga mošta...

Ravnatoko je prijaviti vsako izganjkuho v smislu navodil v Finančnem zborniku št. 21,51 vsaj 24 ur pred pričetkom izganjkuhe.

Prijavo je vložiti ustmeno ali pisмено na Poverjeništvu za finance pri MLO Celje.

Mestni ljudski odbor Celje Poverjeništvu za finance

GLEDALISKEMU OBČINSTVU

Uprava Mestnega gledališča v Celju razpisuje za sezono 1951-1952 dva abonmaja — za premiero in prvo reprizo.

Cenjeno občinstvo vabimo, da se abonira na prvih pet premier ali prvih pet repriz.

Poudarjamo, da se je mogoče abonirati za prvih pet zaporednih predstav in da neizrabljena vstopnica k prejšnji predstavi, ne bo veljala za naslednjo.

Prodaja abonma vstopnice se bo vršila dne 3., 4. in 5. septembra 1951 pri gledališki blagajni od 16. do 18. ure.

Event. prednoročila bo sprejemala gledališka pisarna od dneva te objave med 10. in 11. uro dopoldne dalje do dneva redne prodaje.

Vsi dosežani redni obiskovalci gledaliških predstav imajo prednost pri abonmaju na svoje dosežanje sedeze.

Neprodane vstopnice k obema predstavama, kakor tudi vstopnice k ostalim predstavam se bodo — kakor doslej — prodajale dva dni pred vsako predstavo od 16. do 18. ure oziroma dve uri pred pričetkom vsake predstave.

V kolikor bi pa posamezne organizacije, sindikati, šole, društva, JA itd. vključno temu reflektirale na določeno število vstopnic ali celo na zaključeno predstavo za svoje članstvo...

Pogoj za sprejem so naslednji: a) starost od 14 do 17 let.

Interesenti, ne glede na spol, naj pristojnemu OLO poverjeništvu za trgovino in gostinstvo, najkasneje do 10. 9. 1951 pošljejo pisмено prošnjo za sprejem...

Pododbor na poverjeništvu za trgovino in gostinstvo na OLO bo izvršil po 10. sep. 1951 sprejem.

Podrobna navodila lahko interesenti prejmejo na pristojnih poverjeništvih za trgovino in gostinstvo.

Uprava Mestnega gledališča

KOLEKTIV ZDRAVILNIŠKO-GOSTINSKEGA PODJETJA, DOBRNSKE TOPLICE

v Dobrni vltudno vabi na zaključno prireditve glavne sezone, ki bo dne 1. septembra ob 20.30. Koncert sindikalnega pevskega zbora »Kajuh« v Dobrni s živimi točkami.

Dne 2. septembra prireditve v parku od 2 popoldne. Razstava jedil in pijač s pozikanjami, ples in bifeji. Ob 20 »Carobni raj« — koncert kopalske godbe, balet, ognjemeti in bengalski ognji. Prvo vrstna jedila in vina.

Prijetna zabava zajamčena! Vltudno se pripravljamo za Vaš obisk, pridite, ne bo Vam žal!

PUTNIKOV IZLET NA IX FOLKLORNI FESTIVAL V OPATIJI

Odhod iz Celja 8. septembra ob 20.11 uri, povratek iz Reke 9. septembra ob 19.05 uri. Cena aranžmaja 255 din. Prijave sprejema poslovna pisarna Putnika, najkasneje do 5. septembra 1951. Pohitite s prijavitmi!

KATASTRSKI URAD CELJE sprejema stranke izključno samo ob torkih in sobotah.

OBISČITE VELIKO GOSPODARSKO RAZSTAVO V POLJČANAH

ki bo v novi upravni zgradbi OLO Poljčane. Svoje izdelke bodo razkazovala vsa industrijska podjetja, KDZ in državna posestva, gospodarstvo, obrtništvo in družbena delavnost.

Slovesna otvoritev razstave bo 2. septembra ob 9. uri dopoldan!

Putnik Celje sprejema prijave za skupen obisk »Obrtne razstave v Poljčanah.« Cena vožnje v obe smeri skupaj z vstopnino za člana sindikalnih, športnih in planinskih organizacij 78 din.

OPOZORILO

Občinstvo opozarjamo, da je prostor ob Savinji od bivšega Savinjskega dvora do električne napeljave, ki vodi preko Savinje, določen izključno za kopanje vojaštva, kar naj kopalci upoštevajo.

Javni nasadi in javne naprave Celje

NATECAJ

za sprejem učencev v Železniško industrijsko šolo Maribor

V Železniško industrijsko šolo v Mariboru se sprejemajo učenci, ki se želijo izučiti ljudstvarstva, strgarske, kovaške, električarske, mizarske in mod. mizarske obrti.

Pogoji so: Starost od 14 do 17 let, dovršeni 3 razredi gimnazije ali pa dovršena sedemletka.

Pisemne prošnje kolkovane z 10 din je poslali na Upravo Železniške industrijske šole v Mariboru. Prošnji je potrebno priložiti rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in potrdilo o premoženjskem stanju staršev.

Prošnji navesti točno naslov z navedbo pošte in najbližje železniško postajo. Kandidat, ki izpolnjuje pogoje lahko prejeli brezplačno karto za prihod k zdravniškemu pregledu. Stanovanje in prehrano imajo učenci v času triletnega šolanja v železniškem internatu.

Prošnje se sprejemajo do 10. septembra 1951 Uprava Žel. ind. šole Maribor

RAZPIS ZA SPREJEM UČENCEV V TRGOVSKO ŠOLO

Šolski odbor za učence v trgovini razpisuje sprejem novih učencev v trgovini za področja MLO Celje in OLO: Celje-okolica, Šoštanj, Slovenjgradec, Poljčane in Trbovlje.

Pogoj za sprejem so naslednji: a) starost od 14 do 17 let.

Interesenti, ne glede na spol, naj pristojnemu OLO poverjeništvu za trgovino in gostinstvo, najkasneje do 10. 9. 1951 pošljejo pisμένο prošnjo za sprejem...

Pododbor na poverjeništvu za trgovino in gostinstvo na OLO bo izvršil po 10. sep. 1951 sprejem.

Podrobna navodila lahko interesenti prejmejo na pristojnih poverjeništvih za trgovino in gostinstvo.

Šolski odbor

ŠOLA ZA UČENCE V GOSPODARSTVU RAZNIH STROK CELJE

Prošnje za popravne izpite je treba oddati do 4. septembra 1951. Popravni izpiti bodo 7. septembra 1951 od 8. do 10. ure. Vpisovanje v II. in III. razred bo 10. septembra 1951 od 8. do 10. ure. Vpisovanje novincev v I. razred bo 11. septembra 1951 od 8. do 10. ure. Učence mora prinesiti seboj: rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in učno pogodbo.

Upraviteljstvo

DIJASKA KUHINJA NA II. GIMNAZIJI V CELJU

obvešča vse dijake srednjih šol v Celju, da bo vpisovanje v Dijasko kuhinjo dne 5., 6., 7. in 8. septembra od 10. do 12. ure v prostorih Dijasko kuhinje Vodnikova ulica 4.

Na DVORISCU BRANIBORA mi je bilo dne 23. 8. zvečer ukradeno svetlorjavo pleskano motokolo s črnim prtljajnikom in ravnim balanso.

POSTREZNICO, ki bi tudi prala rabimo enkrat ali dvakrat tedensko. Naslov se dobi v ekspeditni Celjske tiskarne.

SPREJMEMO črkoslikarskega pomočnika takoj, delo po akordu, zaposlitev stalna. Podjetje »Cegrade Celje, Lava.

ISCEMO KUJARICO z večletno prakso, ki je tudi dobra gospodinja. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Živnorojska šola Sentjur pri Celju.

SPREJMEM starejšo gospodinjstvo pomočnico, ki bi vzgajala otroka. dnevno od 6. do 15. ure. Pisemne ponudbe s priporočilom na upravo lista Celje.

VARUHINJO k otroku iščem — zdravo dekle ali upokojeenko. Naslov v upravi.

PRODAM živalni stroj znamke »Singer«. Naslov v upravi.

PRODAM novo moderno spalnico in 3 m kamarna s podlogo. Naslov v upravi.

KUPIM v bližini Celja malo posestvo (tudi s prodavnico). Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM 3000 novg stranske opke (bobrove) za židno opko. Pantner Anton, gostilna Potule — Celje.

TRI SOBNO STANOVANJE zamenjam v Celju za dvo sobno. Ponudbe na upravi lista pod »Zamenjame»

NAGRADO DOBI, kdor mi preskrbi, ali zamenja komfortno dvo sobno stanovanje, za trosobno v središču Celja. Ponudbe je poslali na upravo lista pod »Zamenjame»

NAJDI TELJA univerzitetne izkaznice, izgubljene 24. 8. v Celju od okoliske šole do Dobrave naprotam, da jo proti nagradi vrne na oglasni oddelček lista.

NA DVORISCU BRANIBORA mi je bilo dne 23. 8. zvečer ukradeno svetlorjavo pleskano motokolo s črnim prtljajnikom in ravnim balanso.

POSTENEGA NAJDI TELJA prošim, da mi posli nagradi vrne zenako kolo, ki sem ga dne 19. avgusta v vinjenem stanju pustil nekje od Mišelaka preko Čreta. Najditelj naj kolo odda vratarju Kemencu tovarne.

PREKLICUJEM delavsko knjižico na ime Brenk Marija, Silvnica pri Celju.

IZGUBIL sem denarnico od postaje do Nove vsaj dne 26. 8. z vsebino 4.000 din. Najditelja prošim, da mi jo vrne proti nagradi 1.000 din na naslov: Klobučar Miha, delavec, Celje Dečkova cesta 1 (Dolgo polje).

NAGRADO DAM tistemu, ki mi vrne, v nedeljo dne 26. 8. v avtobusu Celje-Ljubno, izgubljena sončna očala (zgoraj z belim robom). Najditelj naj jih vrne na upravo S. V. Titov trg 1 (OF dom).

PREKLICUJEM šolsko spričevalo I. gimnazije, 7. razred, na ime Pristoviček Dusan, Celje.

IZGUBILA SEM v nedeljo dne 26. 8. od farne cerkve do Tomičevega trga okvir s tipo od ročne ure. Najditelja prošim, da mi ga vrne proti nagradi na upravo lista.

Odkup žita v šoštanjskem okraju in stari grehih...

Žito so v Šoštanjskem okraju začeli odkupovati 15. avgusta. Pri odkupovanju so se pojavili stari grehih, ki se vlečejo vsa leta od osvoboditve. KLO se ne zanima za uspešen odkup žita in ta akcija zavisi v glavnem le od okrajnih uslužbencev.

Na kratko. — Kaj se je godilo v Nazarijih? Tamkajšnji poverjenik za kmetijstvo je zadržal prejete odločbe, ki jih je prejel od okraja. Odobreno kvoto znižanja za one, ki so bili prizadeti vsled elementarnih nezgod, je enostavno razdelil na vsa gospodarstva enako, ne glede če so bila prizadeta ali ne. Odločbo o oddaji je razdelil vsem, samo nase je »pozabil«.

V nekaterih krajih so morali odkupovalci zavrniti žito, ki je bilo močno snetiivo. Posebno slabo žito vozijo v Šmartnem ob Paki in Družmarju. Odkupovalci po kmetijskih zadrugah bi morali bolj paziti pri prevzemu, ker boho drugače sami trpeti škodo.

FIZKULTURA

Atletsko društvo Kladiivar v Celju pripravlja novo presenečenje. V sredo dne 12. septembra 1951 ob 16 popoldne bo na stadionu pri Mestnih garažah mednarodni atletski dvoboj med reprezentanco Dunaja in AD Kladiivarjem.

Preskrbite si pravčasno vstopnice v prodajni pri Jugoreklamni in eno uro pred pričetkom privedite na blagajni na stadionu. Druga senzacija, ki jo pripravljajo lahkoatletci pa je nastop Rasinga iz Francije v katerem nastopajo najboljši atleti Francije. O tem srečanju bomo se poročali.

MESTNA OBRтна ZBORNIKA, V CELJU

obvešča vse obrtne obrate, ki zaposlujejo vajence, da se vrši vpisovanje v I. letnik Šole za učence v gospodarstvu v Celju v torek 11. septembra od 7. do 11. ure. Učence mora prinesiti seboj: rojstni list, zadnje šolsko spričevalo ter učno pogodbo.

Vpisovanje učencev v II. in III. letnik bo v ponedeljek 10. septembra od 8. do 10. ure. Vpisovanje je v pritličju II. gimnazije — Vodnikova ulica 4.

SPLOŠNO NAGRADNO STRELSKO TEKMOVANJE

V nedeljo, dne 9. septembra prireja strelska družina »Slavko Šlander« Sp. Rečica ob Savinji na strelišču v Blatah pri Rečici ob Savinji od 8. ure do 19. ure splošno nagradno tekmovanje.

Pogoj so naslednji: Prijavi se lahko vsak državljan, ki je dopolnil 16. leto starosti.

Najboljši strelci bodo primerno nagradjeni. Prijave sprejema od 26. avgusta do zaključno 9. septembra 1951 upravni odbor strelske družine »Slavko Šlander« Sp. Rečica ob Savinji.

Upravni odbor SD Sp. Rečica

POSTREZNICO, ki bi tudi prala rabimo enkrat ali dvakrat tedensko. Naslov se dobi v ekspeditni Celjske tiskarne.

SPREJMEMO črkoslikarskega pomočnika takoj, delo po akordu, zaposlitev stalna. Podjetje »Cegrade Celje, Lava.

ISCEMO KUJARICO z večletno prakso, ki je tudi dobra gospodinja. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Živnorojska šola Sentjur pri Celju.

SPREJMEM starejšo gospodinjstvo pomočnico, ki bi vzgajala otroka. dnevno od 6. do 15. ure. Pisemne ponudbe s priporočilom na upravo lista Celje.

VARUHINJO k otroku iščem — zdravo dekle ali upokojeenko. Naslov v upravi.

PRODAM živalni stroj znamke »Singer«. Naslov v upravi.

PRODAM novo moderno spalnico in 3 m kamarna s podlogo. Naslov v upravi.

KUPIM v bližini Celja malo posestvo (tudi s prodavnico). Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM 3000 novg stranske opke (bobrove) za židno opko. Pantner Anton, gostilna Potule — Celje.

TRI SOBNO STANOVANJE zamenjam v Celju za dvo sobno. Ponudbe na upravi lista pod »Zamenjame»

NAGRADO DOBI, kdor mi preskrbi, ali zamenja komfortno dvo sobno stanovanje, za trosobno v središču Celja. Ponudbe je poslali na upravo lista pod »Zamenjame»

NAJDI TELJA univerzitetne izkaznice, izgubljene 24. 8. v Celju od okoliske šole do Dobrave naprotam, da jo proti nagradi vrne na oglasni oddelček lista.

NA DVORISCU BRANIBORA mi je bilo dne 23. 8. zvečer ukradeno svetlorjavo pleskano motokolo s črnim prtljajnikom in ravnim balanso.

POSTENEGA NAJDI TELJA prošim, da mi posli nagradi vrne zenako kolo, ki sem ga dne 19. avgusta v vinjenem stanju pustil nekje od Mišelaka preko Čreta. Najditelj naj kolo odda vratarju Kemencu tovarne.

PREKLICUJEM delavsko knjižico na ime Brenk Marija, Silvnica pri Celju.

IZGUBIL sem denarnico od postaje do Nove vsaj dne 26. 8. z vsebino 4.000 din. Najditelja prošim, da mi jo vrne proti nagradi 1.000 din na naslov: Klobučar Miha, delavec, Celje Dečkova cesta 1 (Dolgo polje).

NAGRADO DAM tistemu, ki mi vrne, v nedeljo dne 26. 8. v avtobusu Celje-Ljubno, izgubljena sončna očala (zgoraj z belim robom). Najditelj naj jih vrne na upravo S. V. Titov trg 1 (OF dom).

PREKLICUJEM šolsko spričevalo I. gimnazije, 7. razred, na ime Pristoviček Dusan, Celje.

IZGUBILA SEM v nedeljo dne 26. 8. od farne cerkve do Tomičevega trga okvir s tipo od ročne ure. Najditelja prošim, da mi ga vrne proti nagradi na upravo lista.

Razpored nedeljske zdravniške službe Dne 2. septembra 1951 tov. dr. Cerin Josip, Cankarjeva ulica 9, telefon 219.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote opokine do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

Znižane cene vinu in ponovno znižanje cen žganju in likerjem

Po nalogu Sveta za blagovni promet Vlade ELRJ stopijo s 1. septembrom t.l. in veljavo naslednje grosistične cene vinu:

Table with columns: Vino slovensko I. skupina, Vino slovensko II. skupina belo, Vino slovensko II. skupina rdeče, Vino dalmatinsko, Srbsko nad 12 maliganov, Srbsko do 12 maliganov, Buteljke 0,7 lit.

Gornje cene so maksimalne za grosistična podjetja.

Gostinska mreža bo formirala svoje prodajne cene tako, da bo približila k grosistični ceni te gostinske storitve, vendar bo morala pri tem upoštevati naslednje najvišje prodajne cene, preko katerih ne bo mogla prodajati posameznih vrst vina:

Table with columns: Kategorija, B, C, D. Rows include: Vino slov. I. skupina, Vino slov. II. skup. belo, Vino slov. II. skup. rdeče, Vino dalmatinsko, Srbsko nad 12 malig., Srbsko do 12 malig., Buteljke 0,7 lit.

Istočasno se znižajo dosežanje cene žganju in likerju. Z razliko od zadnjega znižanja, ko so gostinski obrati B in C kategorije imeli pravico k prodajni ceni se približi 20 odst. oziroma 10 odst. prodajne cene se z novimi predpisi določajo najvišje grosistične in najvišje maloprodajne cene, ki se v nobenem primeru ne smejo prekoračiti. Na grosistične cene so gostinski obrati upravičeni dodatni le se svoje določene pribitke. Cene so naslednje:

Table with columns: sladkor kristal, sladkor v kockah, mast svinjska. Values: 420 din za kg, 470 din za kg, 300 din za kg.

Kje se bo prodajal kruh v prosti prodaji za celjske potrošnike?

V začetku avgusta t.l. se je pričel prodajati kruh v prosti prodaji v Ljubljani, Mariboru in Ptujju. Ta novica je vzbudila po vsej Sloveniji veliko zanimanje pri potrošnikih, saj pomeni to še en korak v sproščanju prekrbe naših delovnih ljudi.

Marsikdo si bo zastavil vprašanje, ali ni s tem ukrepom ogrožena garantirana prekrba. Nikakor ne. Potrošniki bodo količine kruha in moke še nadalje prejemali v dosežanjem obsegu, na potrošniške nakaznice. Letošnja žetev ima dovolj presežkov, ki bodo služili za dodatno preskrbo potrošnikov v obliki proste prodaje kruha po nizkih cenah.

8. tem pa je oblast tudi onemogočila spekulante, da bi navljali cene žita in moki, saj se moka na slovenskem trgu še vedno prodaja po ceni nad 140 din za kg, kar je spričo obilne žetve čista spekulacija.

Cena kruhu v prosti prodaji iz enotne moke (90 odst. meljave) je 30 din za kg, cena belemu kruhu (80 odst. meljave) pa je 38 din za kilogram. Potrošniki bodo lahko kupovali kruh v naslednjih prodajalnah: od pol 6. ure do 10. ure in od pol 16. ure do 18. ure.

Prodajalna kruha Ljubljanska cesta 8, Medičarna Tomičev trg, Kobne Gaberje, Pekarna 1 Potr. zadruga Breg, Pekarna 5 Potr. zadruga Stanetova ulica.

OD 7. ure do 12. ure in od 15. do 17. ure: Speerija 8 Pečovnik, Potr. zadruga št. 6 Ostrožno, Speerija 6 Ljubljanska cesta, Potr. zadruga 7 Zavodna.

OD 7. do 15. ure: Speerija celjskih pekarin Sp. Hudinja. OD 10. do 12. ure in od 15. do 18. ure: Mlekarna Vodnikova ulica, Mlekarna Tomičev trg.

V NEDELJO DOPOLDNE OD 10. DO 12. URE GOSTUJE V KAVARNI EVROPA V CELJU SEKSTET »RONY« IZ LJUBLJANE, PREDVAJAL BO OPERNO IN LAHKO GLASBO. VSI CELJANI VLJUDNO VABLJENI! IGRA V BARU V SOBOTO IN NEDELJO, PLES V VRTNI DVORANI

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijska zadruga, Celje

Mariborska cesta 10

NUDI ČLANOM IN OSTALIM KMETOVALCEM, DELAVCEM IN NAMEŠČENCEM V PROSTI PRODAJI: MOKO, SLADKOR, OLJE, KROMPIR, MED, MAST ITD. POLEG TEGA TUDI RAZNA UMETNA KRMILA — OTROBE. KDOR SI ŽELI OSKRBE TI ZA ZIMO KROMPIR, ZITO, KRMILA, GNOJILA ITD., NAJ SE PRIJAVI V KMETIJSKI ZADRUGI CELJE, MARIBORSKA 10, KJER BO DOBIL PREHRANBENE ARTIKLE PO NIZJI CENI.

Kmetijs